

TÖÖINSPEKTSIOONI

2005. AASTA 9 KUU ARUANNE

1. 2005. aasta järelevalve prioriteedid ja tegevuse eesmärgid.

1.1 Sotsiaalministeeriumi strateegilised eesmärgid ja prioriteedid:

1.1.1 Ohutum töökeskkond:

- ✓ 2005.a lõpuks on tööõnnetuste ja kutsehaiguste tõttu kaotatud tööpäevade arv langenud vähemalt 163 000-ni (2004.a oli 165 000).

1.1.2 Kvaliteetsem tööelu:

- ✓ 2005.a lõpuks on deklareerimata töösuhete osakaal langenud (2004.a oli 9%).

1.2 Tööinspeksiooni 2005.a järelevalve prioriteedid:

1.2.1 Töötervishoidu ja tööohutust reguleerivate õigusaktide nõuete täitmise kontrollimine ja töökeskkonna hindamine eesmärgiga viia ettevõtete töökeskkond vastavusse õigusaktides sätestatud nõuetega ning tagada seega töötajate töötingimuste parendamine, nende tervise ja tööväime säilimine (eelkõige kontrollida neid ettevõtteid, milliseid ei ole aastatel 2000 – 2004, s.t pärast töötervishoiu ja tööohutuse seaduse jõustumist kontrollitud);

1.2.2 Ettevõtete töökeskkonna riskianalüüsi ja sisekontrolli taseme hindamisele suunatud sihtkontroll eesmärgiga saavutada ettevõtete töökeskkonnas esinevate ohtude ja riskide põhjalik väljaselgitamine ning abinõude rakendamine nende vältimiseks või vähendamiseks;

1.2.3 Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Agentuuri poolt kavandatud töötajate tervisele kahjuliku müra vähendamise kampaania, eesmärgiga suunata tööandjate tegevus abinõude rakendamisele mürast põhjustatud tervisekahjustuste vältimisele või vähendamisele;

1.2.4 Euroopa Vanemtööinspektorite Komitee (SLIC) poolt kavandatud "Ehitusohutuse kampaania uutes Euroopa Liidu liikmesriikides", eesmärgiga suunata ehitusettevõtjate tegevus ehitustööde ohutule korraldamisele ning tagada seega tööõnnetuste ja tööga seotud haigestumiste ennetamine ehitustöödel;

1.2.5 Töölepingu tingimuste ja andmete seaduse nõuetele vastavuse sihtkontroll eesmärgiga tagada töölepingute vastavus 2004.a 1. mail jõustunud töölepingu seaduse muudatustega ning selgitada välja kollektiivlepingute olemasolu ja selle rakendatavus töölepingule.

2. Järelevalvealane tegevus

2.1 2005. aasta 9 kuuga viidi läbi 6295 kontrollimist (2004.a samal perioodil – 6031), neist 3767 korral kontrolliti töötervishoidu ja tööohutust reguleerivate õigusaktide täitmist (2004.a 9 kuud – 3596) ja 2528 korral töösuhete reguleerivate õigusaktide täitmist (2004.a 9 kuud – 2435). Kontrolliti 2666 ettevõtet, neist 2026 kontrolliti töötervishoidu ja tööohutust ning 1364 kontrolliti töösuheteid. Kohalike inspeksioonide järelevalvealast tegevust iseloomustab lisa 1. Hinnangud tööandjate tegevusele töötervishoiu ja tööohutuse seadusest tulenevate ülesannete täitmisel on esitatud lisa 2, hinnangud ettevõtete töökeskkonnaseisundi kohta lisa 3 ja ülevaade ettevõtetes esinevatest ohuteguritest lisa 4. Ülevaade kontrollimistest maakondade lõikes on esitatud lisa 5.

2.2 Töötervishoiu ja tööohutuse üldkontrolli käigus hinnati töökeskkonna seisundit 1083 ettevõttes (2004.a 9 kuud – 1039).

Järelevalve tulemusena ettevõtte töökeskkonnas toimunud muutusi hinnati 345 ettevõttes, s.o 32% varem kontrollitud ettevõtetest.

Ettekirjutuste täitmise kontrollimisel ettevõtte töökeskkonnale antud uute hinnangute alusel võib järeldada, et:

- kui esmakordsel kontrollimisel oli töökeskkonna riskianalüüs nõuetekohaselt läbiviidud 25% kontrollitud ettevõtetest, 31% ettevõtetest esines puudusi ja 44% ettevõtetest ei olnud riskianalüüsi tehtud, **siis töökeskkonnas toimunud muutuste hindamisel oli see nõuetekohaselt tehtud 83% ettevõtetest, 12% ettevõtetest esines üksikuid puudusi ja 5% ei olnud riskianalüüsi veel tehtud;**
- kui esmakordsel kontrollimisel toimus töökeskkonna sisekontroll 26% kontrollitud ettevõtetest, 30% ettevõtetest esines selle töö tegemisel puudusi ja 44% ei korraldatud sisekontrolli, **siis töökeskkonnas toimunud muutuste hindamisel oli sisekontroll nõuetekohaselt korraldatud 85% ettevõtetest, 11% ettevõtetest esines üksikuid puudusi ja 4% ettevõtetest ei viidud sisekontrolli veel läbi;**
- kui töötajate tervisekontroll oli esmakordsel kontrollimisel nõuetekohaselt korraldatud 38% kontrollitud ettevõtetest, 16% ettevõtetest esines puudusi ja 41% ettevõtetest ei olnud tervisekontrolli korraldatud (5% ettevõtetest ei olnud töötajate tervisekontroll vajalik), **siis töökeskkonnas toimunud muutuste hindamisel oli see nõuetekohaselt korraldatud 74% ettevõtetest, 12% ettevõtetest esines üksikuid puudusi ja 9% ettevõtetest ei olnud tervisekontrolli veel korraldatud (5% ettevõtetest ei olnud tervisekontroll vajalik);**
- kui töötajate juhendamine oli esmakordsel kontrollimisel nõuetekohaselt korraldatud 38% kontrollitud ettevõtetest, 44% ettevõtetest esines puudusi ja 18% ei olnud töötajad nõuetekohaselt juhendatud, **siis töökeskkonnas toimunud muutuste hindamisel oli see nõuetekohaselt korraldatud 90% ettevõtetest, 9% ettevõtetest esines üksikuid puudusi ja ainult 1% ettevõtetest ei olnud see veel nõuetekohaselt tehtud;**
- kui esmakordsel kontrollimisel hinnati tööandjate tegevust töötervishoiu ja tööohutuse seadusest tulenevate nõuete täitmisel heaks - 19% kontrollitud ettevõtetest, rahuldavaks - 61% ettevõtetest ja mitterahuldavaks - 20% ettevõtetest, **siis töökeskkonnas toimunud muutuste hindamisel hinnati tööandja tegevust heaks - 59% ettevõtetest, rahuldavaks - 40% ettevõtetest ja mitterahuldavaks 1% ettevõtetest;**
- kui esmakordsel kontrollimisel anti ettevõtete töökeskkonnale tervikuna hea hinnang 15% kontrollitud ettevõtetest, 83% ettevõtetest esines veel puudusi ja 2% ettevõtete töökeskkonda hinnati nõuetele mittevastavaks, **siis töökeskkonnas toimunud muutuste hindamisel anti ettevõtte töökeskkonnale tervikuna hea hinnang 44% ettevõtetest, rahuldav 56% ettevõtetest ja mitterahuldavaks ei hinnatud mitte ühegi ettevõtte töökeskkonda.**

Nii võib võrrelda ja analüüsida kõiki ettevõtete töökeskkonnale antud hinnanguid.

2.3 Viidi läbi ettevõtete töökeskkonna riskianalüüsi ja sisekontrolli taseme hindamisele suunatud sihtkontrolli II etapp ning analüüsiti sihtkontrolli esmaseid tulemusi. Sihtkontrolli III etapp (sihtlontrolli käigus tehtud

- ettekirjutuste täitmise kontroll) viiakse läbi 01.11. – 25.11.2005.a. ning sihtkontrolli tulemuste analüüs ja kokkuvõtted tehakse aasta lõpuks.
- 2.4 Viidi läbi töölepingu tingimuste ja andmete seaduse nõuetele vastavuse sihtkontroll eesmärgiga tagada töölepingute vastavus 2004.a 1 mail jõustunud töölepingu seaduse muudatustega.
  - 2.5 Illegaalsete ja vormistamata töösuhete avastamiseks viidi läbi 717 kontrollimist, neist 63 koos Maksu- ja Tolliameti esindajatega. Töötajate arv ettevõtetes, kus kontrolliti vormistamata töösuhteid – 33672. Avastati 291 vormistamata töölepinguta töötajat ning 754 töötaja töölepingus oli palgamäär kehtestamata.
  - 2.6 Kontrolliti 438 mootorsõidukijuhi sõidu- ja puhkeaja korraldust.
  - 2.7 Osaleti 594 uue ehitiste ülevaatusel eesmärgiga tagada nendes ehitistes sisustatavate töökohtade viimine vastavusse õigusaktides sätestatud nõuetega.
  - 2.8 Tööandjatele esitati 2812 ettekirjutust (2004.a 9 kuud – 2193), neist 1885 töötervishoidu ja tööohutust reguleerivate õigusaktide nõuete rikkumiste kõrvaldamiseks ja 927 ettekirjutust töösuhteid reguleerivate õigusaktide nõuete rikkumiste kõrvaldamiseks. Töötajate elule ohtliku töö tegemine peatati 47 töökohal ning ohtliku töövahendi kasutamine keelati 72 juhul (2004.a 9 kuud vastavalt 69 ja 78).
  - 2.9 Väärteomenetluse seadustiku alusel menetleti 110 juriidilise isiku ja 38 füüsilise isiku (2004.a 9 kuud – vastavalt 113 ja 33) väärteoasja. 88 juriidilisele isikule määrati trahve kokku 315 466 krooni (2004.a 9 kuud – 514 000 kr) ja 31 füüsilisele isikule määrati trahve kokku 59 860 krooni (2004.a 9 kuud – 32 820 kr). Kokku määrati trahve 375 326 krooni (2004.a 9 kuud – 546 860 kr). Asendustäitmise ja sunniraha seaduse alusel hoiatati sunnirahaga 735 tööandjat 2 531 820 krooni ulatuses, s.h töötervishoiu ja tööohutuse nõuete rikkumise eest 620 tööandjat 2 236 320 krooni ulatuses ja 115 tööandjat töösuhteid reguleerivate õigusaktide nõuete rikkumise eest 295 500 krooni ulatuses. Sunniraha pöörati täitmisele 25 juhul 110 000 krooni (2004.a 9 kuud vastavalt 46 ja 160 200kr.).
  - 2.10 Uuriti 337 raske ja 14 surmaga lõppenud tööõnnetuse asjaolusid ja põhjuseid (2004.a 9 kuud vastavalt 328 ja 16). Alustatud kriminaalmenetlus 3 juhtumi uurimisel. Uuriti 69 kutsehaiguse juhtumit.
  - 2.11 Töölepingu seaduse ning töö- ja puhkeaja seaduse alusel vaadati läbi 3695 tööandjate taotlust (2004.a 9 kuud – 3135). Tööandjatele anti 2945 nõusolekut või kooskõlastust (s.t 750 taotluse puhul keelduti nõusoleku või kooskõlastuse andmisest), mis puudutasid 41634 töötajat (2004.a 9 kuud – 2472 ja 33065). Töölepinguseaduse § 68 alusel anti nõusolek osalise töötaja rakendamiseks või töötajate osaliselt tasustatavale puhkusele saatmiseks 180 ettevõtte 14878 töötajale (2004.a 9 kuud – 193 ettevõtte 10372 töötajale). Töölepinguseaduse § 2¹ lg 5 alusel esitati taotlus 1447 13 – 14 aastase alaealise töölevõtmiseks. Töölepinguseaduse § 2¹ lg 6 alusel anti nõusolek 1440 13 – 14 aastase alaealise töölevõtmiseks. Töölepinguseaduse § 31 lg 1 ja § 75 alusel registreeriti 1128 töölepingut (2004.a 9 kuud – 1602).
  - 2.12 Vaadati läbi ja lahendati 124 töötaja kirjalikku avaldust (2004.a 9 kuud – 132).
  - 2.13 Töötervishoiu, tööohutuse ja töösuhete probleemide lahendamisel nõustati 1638 tööandjat ja nende esindajat ning 2983 töötajat (2004.a 9 kuud vastavalt 1927 ja 4179).

3. Tööõnnetused ja kutsehaigused

3.1 Tööõnnetused

2005.a 9 kuu jooksul registreeriti Tööinspeksioonis 2340 tööõnnetuse raportit (2004.a 9 k. – 2344), seega õnnetuste arv on praktiliselt sama.

2005. aasta 9 kuuga registreeriti Tööinspeksioonis 25 surmaga lõppenud õnnetust, neist 16 tööõnnetust, kus töötaja sai surma tööülesande täitmisel (2003.a 9 kuud – 21; 2004.a 9 kuud – 18).

Tööõnnetusega ei olnud tegemist 9-1 juhul erinevatel põhjustel: faktilise töösuhte puudumine (enamikel juhtudel); töövõtuleping; FIE tegutses isiklikes huvides; õnnetus ei olnud tööga seotud; infarkt; terviserike ja puudus põhjuslik seos tööandja antud tööülesandega; ei olnud ettevõtte töötaja ja ei täitnud tööülesannet.

Üks tööõnnetus liikluses oli nn "grupiline tööõnnetus" 2 töötajaga, kes surid sündmuskohal.

16-st surmaga lõppenud tööõnnetusest toimusid 3 liikluses, s.t 16-st õnnetusest 3 ei toimunud töötervishoiu ja tööohutuse nõuete rikkumise tagajärjel.

Töötervishoiu ja tööohutusnõuete rikkumise tagajärjel (13 juhtumit) said töötajad surma:

- masinate ja seadmete käitlemisel – 1 juhul,
- kukkuma eseme alla jäämisel – 5 juhul,
- kukkumise tagajärjel – 3 juhul (sh kukkumine kuuma vette – 1 juhul),
- elektrilöögi tagajärjel – 1 juhul,
- surveadme kasutamisel – 1 juhul,
- lõhkekeha plahvatus – 1 juhul,
- vägivald – 1 juhul.

2005.a 9 kuu jooksul toimus 100,000 töötaja kohta 392,9 tööõnnetust (2004.a 9k. – 393,6). Kõige enam tööõnnetusi 100,000 töötaja kohta toimus Lääne-Virumaal – 822 (2004.a 9k – 960); Järvamaal – 680 (2004.a 9 k – 695) ja Harjumaal – 475 (2004.a 9k – 456). Tööõnnetuste arv 100,000 töötaja kohta on kõige rohkem vähenenud Lääne-Virumaal, Ida-Virumaal, Jõgevamaal, Hiiumaal ning Saaremaal. Samas on õnnetuste arv 100,000 töötaja kohta kasvanud enim Valgamaal, Harjumaal, Läänemaal, Põlvamaal, Pärnumaal, Tartumaal, ning Viljandimaal.

Absoluutarvudes vaadelduna toimus 2005.a 9 kuuga enim tööõnnetusi Tallinnas, Tartumaal ning Lääne-Virumaal. Kiiresti on hakanud kasvama väljaspool Eestit toimunud tööõnnetuste arv, millest enim on toimunud õnnetusi Soomes – 23 (2004.a vaid 9). Tööõnnetuste arv vähenes kõige rohkem Lääne-Virumaal – 47 õnnetuse võrra, Ida-Virumaal – 23, Jõgevamaal – 13, Saaremaal – 11 õnnetuse võrra.

Analüüsidest tööõnnetusi ettevõtete põhitegevusalade järgi, võib järeldada, et kõige rohkem tööõnnetusi toimus:

- tööstuses – 40% kõigist tööõnnetustest (2004.a 9k – 43%);
- hulgi- ja jaekaubanduses – 11% (2004.a 9k – 9%);
- ehitus – 8% (2004.a 9 k – 7%).

Analüüsidest tööõnnetusi tegevusvaldkondade järgi, selgub, et 100,000 töötaja kohta toimub kõige rohkem tööõnnetusi:

- keemiatööstuses – 1216 (2004.a 9 k - 1045);
- puidutööstuses – 1004 (2004.a 9 k - 1083);
- mööblitööstuses – 784 (2004.a 9 k - 1008);
- toiduainetööstuses - 676 (2004.a 9 k – 803);
- põllumajanduses, jahinduses - 587 (2004.a 9 k – 525);

Raskeid tööõnnetusi toimus kõige rohkem:

- metallitööstuses - 82 (2004.a 9k - 86);
- ehituses - 75 (2004.a 9k – 64);
- hulgi- ja jaekaubanduses - 75 (2004.a 9k – 66);
- puidutööstuses - 62 (2004.a 9k – 60);
- põllumajanduses, jahinduses - 50 (2004.a 9k – 31);

Tööõnnetuste põhjusteks:

- 46% juhtudest olid muud põhjused, mida ei seostatud töötaja või tööandja tehtu või tegemata jätmisega;
- 26% juhtudest oli tegemist tööohutusnõuete rikkumisega töötaja poolt;
- 5% juhtudest ei vastanud töövahend tööohutusnõuetele;
- 4% juhtudest ei vastanud ehitus, tööruum või liikumisteed tööohutusnõuetele.

Tööõnnetuste täpsem analüüs on esitatud käesoleva aruande lisades 6 – 8.

3.2 Kutsehaigused

2005. aasta 9 kuuga registreeriti Tööinspeksioonis 69 esmaselt diagnoositud kutsehaigust 67 inimesel (2003a. 9 k - 101 juhtumit), mis on 32 juhtumi võrra väiksem võrreldes 2004. aasta sama perioodiga.

- Maakonniti on enim diagnoositud esmaseid kutsehaigusi (lisa 9):

	<u>2005 9k</u>	<u>2004 9k</u>
Jõgevamaa	11 e. 15,9%	13
Tartumaa	10 e. 14,5%	13
Tallinn ja Harjumaa	9 e. 13%	11
Pärnumaa	9 e. 13%	7

Samas on esmaselt diagnoositud kutsehaiguste arv vähenenud järgmistes maakondades:

	<u>2005 9k</u>	<u>2004 9k</u>
Põlvamaal	5	17
Järvamaal	2	6
Raplamaal	2	7
Võrumaal	2	6

- Enim diagnoositud esmaseks kutsehaiguseks on (lisa 10):

	<u>2005 9k</u>	<u>2004 9k</u>
ülekoormusest põhjustatud haigused	40 e. 57,9%	51
vibratsioonitõbi	11e. 15,9%	23
vaegkuulmine	11e. 15,9%	17

Kui 2004. aasta 9 kuu esmaselt diagnoositud kutsehaigestumistest pooled haigestumised olid põhjustatud füüsilisest ülekoormusest, siis käesoleva aasta 9 kuuga kõigist esmaselt diagnoositud kutsehaigustest ligi 60% on põhjustatud ülekoormusest. Ülekoormusest põhjustatud haigestumiste põhjusteks on raske füüsiline töö koos raskuste käsitsi teisaldamisega, üleväsimust põhjustavad sundasendid ja -liigutused, korduvad stereotüüpsed liigutused.

- Kutsealade järgi on enim esmast kutsehaigust diagnoositud (lisa 11):

	<u>2005 9k</u>	<u>2004 9k</u>
muud	19 e. 27,5%	22
traktoristid	16 e. 23,1%	33
põllutöoline, loomakasvataja	11e. 15,9%	20

- Vanuseliselt esmaselt diagnoositud kutsehaigused:

25 – 34	1
35 – 44	6
45 – 54	34
55 – 64	21
65 või vanemad	5

2005. aasta 9 kuuga on Tööinspeksioonis registreeritud 270 tööst põhjustatud haigestumist 154 mehel ja 116 naisel.

Haigustest on enim diagnoositud füüsilisest ülekoormusest põhjustatud haigestumisi – 165 ja mürast põhjustatud kuulmislangust – 88. Kemikaalidest põhjustatud haigestumisi diagnoositi 11.

4. Töövaidlused

Seisuga 01.10.2005 tegutseb Eestis igas maakonnas töövaidluskomisjon. Töövaidluskomisjonide 10 juhatajat on ametis järgmistes maakondades: Tallinnas ja Harjumaal 3, Ida-Virumaal 2, Tartumaal 2, Pärnumaal 1, Saaremaal 1, Võrumaal 1. Töövaidluskomisjoni juhatajat ei ole Järvamaal, Raplamaal, Läänemaal, Jõgevamaal, Põlvamaal, Lääne-Virumaal, Valgamaal ja Viljandimaal, kus vaidlusi lahendavad vastavalt Tallinna ja Harjumaa, Tartumaa, Ida-Virumaa, Võrumaa ja Pärnumaa töövaidluskomisjonide juhatajad. Saaremaa töövaidluskomisjoni juhataja on ainus, kes lahendab töövaidlusi ainult oma maakonnas.

Käesoleva aasta 9 kuu jooksul on töövaidluskomisjonidele **esitatud 2302** (2004.a 2659, 2003.a. 2367, 2002.a. 2429) **avaldust**. Esitatud avalduste arv võrreldes eelmise aastaga on vähenenud ja võrdsustunud 2002-2003.a. samade perioodidega. Võttes arvesse eelmisest perioodist lahendamata jäänud avaldusi, oli lahendamisel olevate avalduste koguarv **2626** (2004.a 3079, 2003.a 2747), mis on 453 võrra väiksem kui möödunud aasta samal perioodil.

Käesoleva aasta 9 kuu jooksul esitatud avaldustest on töötajate avaldusi **2202** (2004.a 2594, 2003.a. 2318, 2002.a 2392, 2001.a 2274) ja tööandjate avaldusi

99 (2004.a 65, 2003.a. 49, 2002.a 37, 2001.a 31). Avalduste protsentuaalne jaotus on: vastu **95,6%** **4,4%** (2004.a. 97,8% 2,2%, 2003.a. 97,9% 2,1%, 2002.a. 98,5% 1,5%) vastu. Jooksva aasta 9 kuu tööandjate esitatud avalduste hulk on 2004.a. sama perioodiga võrreldes kasvanud absoluutarvudes 34 võrra ja protsentides 2,2% 4,4%. Tööandjate avalduste protsent on seega suurem kui ühelgi varasemal aastal, mil töövaidluskomisjonid on tegutsenud.

Enim on avaldusi esitatud Tallinnas ja Harjumaal – **1052** (2004.a. 1225, 2003.a. 986, 2002.a. 1003), järgnevad Ida-Virumaa **282** (2004.a. 375, 2003.a. 346, 2002.a. 287) ja Tartumaa **214** (2004.a. 287, 2003.a. 284, 2002.a. 233) avaldusega. Võrreldes möödunud aasta sama perioodiga on nii Tallinnas ja Harjumaal kui ka Ida-Virumaal ja Tartumaal esitatud avalduste arv mõnevõrra vähenenud. Üle 100 avalduse on 9 kuu jooksul esitatud veel Lääne-Virumaal – **170** ja Saaremaal – **160**. Arvudest nähtub, et esitatud avaldustest enamus langeb kolmele ülaltoodud maakonnale – **67,3%** (2004.a. 71%, 2003.a. 68,3%, 2002.a. 62,7%). Tallinna ja Harjumaal töövaidluskomisjonile esitati aga **45,8%** (2004.a. 46%, 2003.a. 41,7%, 2002.a. 41,3%) avalduste üldarvust.

Lahendatud on 9 kuuga **1757** avaldust, neist rahuldati täielikult **950**, rahuldati osaliselt **523** ja jäeti rahuldamata **327** avaldust. Eelmise aasta samal perioodil olid need arvud vastavalt 2132, 1098, 628 ja 336. 2003.a. 1769, 933, 514 ja 302, 2002.a. 1814, 1072, 439 ja 274, 2001.a. 1754, 1025, 376 ja 322.

Istungeid on 9 kuu jooksul peetud **2077**. Möödunud aasta samal perioodil 2665 ning 2003.a. 2334, 2002.a. 2069, 2001.a. 2195. Istungite edasilükkamise ja seega ka avalduste läbivaatamise viibimise põhjustest on esikohal poolte põhjendatud taotlus, muid põhjusi on märkimisväärselt vähem.

Menetlus on lõpetatud põhiliselt seetõttu, et avaldaja on nõudest loobunud, ei ilmu kohale või avaldus ei kuulu lahendamisele töövaidluskomisjonis, s.t. et tegemist ei ole töövaidlusega.

Töötajate nõuded: Struktuur võrreldes eelmiste aastatega on muutumatu. Esikohal on saamata palga, lõpparve, töölepingu lõpetamise hüvitise nõuded – **1766** (2004.a. 2150, 2003.a. 1955, 2002.a. 2163); teisel tööraamatu või lõpparve kinnipidamise hüvise nõuded – **731** (2004.a. 789, 2003.a. 860, 2002.a. 1190) ja kolmandal töölepingu lõpetamise ebaseaduslikuks tunnistamise nõuded – **528** (2004.a. 630, 2003.a. 560, 2002.a. 689). 2001.a. vastavalt 2022, 1012 ja 756. Üle **90%** esitatud avaldustest sisaldavad rahalisi nõuded.

Tööandjate nõuded: Esikohal, erinevalt eelmistest aastatest on tööandja muud nõuded töötaja vastu - **72** ja mitte poolt materiaalse kahju hüvitamise nõuded, mida oli **35**. Möödunud aastatel oli vastupidi ja arvud vastavalt järgmised: 2004.a. 53 ja 22, 2003.a. 34 ja 17, 2002.a. 25 ja 14; 2001.a. 24 ja 7.

Töövaidlusavaldus tuleb lähtudes individuaalse töövaidluse lahendamise seaduse nõuetest määrata istungile hiljemalt ühe kuu jooksul avalduse laekumisest arvates. Käesoleval aastal määrati istungile ühe kuu jooksul **73%** esitatud avaldustest. 2004.a. aasta 9 kuu jooksul on see protsent esitatud avalduste üldarvust kõikunud 65-80 vahel. Arvesse tuleb võtta seda, et töövaidluskomisjonide juhatajad kasutavad puhkust nii nagu kõik teised ametnikud, seda, et asendamise võimalus puudub, kuna 10 juhatajast 9 lahendab vaidlusi ngunii kahes maakonnas, samuti esitatud avalduste arvu ja planeerimise võimalusi.

Juhan Salum
Peadirektori asetäitja